

Stellaria fennica

Finnstjärnblomma

Klass: Magnoliopsida (tvåhjärtbladiga blomväxter), **Ordning:** Caryophyllales (nejlikordningen), **Familj:** Caryophyllaceae (nejlikväxter), **Släkte:** *Stellaria* (stjärnblommor), **Art:** *Stellaria fennica* - finnstjärnblomma (Murb.) Perfil. **Synonymer:** *Stellaria palustris* var. *fennica* Murb.

Kännetecken

Finnstjärnblomma är en 10–30 cm hög, kal, gulgrön till rent grön, flerårig ört med vita blommor. Den påminner mest om kärrstjärnblomma *S. palustris* men skiljs från denna säkrast på kortare ståndare (0,4–0,8 respektive 0,8–1,2 mm) och mindre frön (0,9–1,2 respektive 1,2–1,5 mm). Normalt har finnstjärnblomman även kortare foder- och kronblad än kärrstjärnblomman samt smalare blad och tunnare stjälk. Finnstjärnblomman har även små men tydliga papiller på stälken och i bladvilket kärrstjärnblomman normalt saknar. I nordöstra Norrbotten finns dock former av kärrstjärnblomma som är papillösa (samma utbredning som finnstjärnblomma). Arten blommar juni-augusti.

Utbredning och status

Finnstjärnblomma är i Sverige endast känd från färre än 10 lokaler från Haparanda i nordöstra Norrbotten till Luleå. Från tre av lokalerna samlades material på 1950-talet och i samband med Flora Nordica projektet i slutet av 1980-talet bestämdes materialet och arten blev känd från Sverige. Två av de gamla lokalerna återbesöktes 1993, men endast hybriderna med grässtjärnblomma *S. graminea* hittades. De övriga lokalerna är funna i samband med inventeringen av Norrbottens flora. I Norden är arten känd från en lokal i Norge samt spridd i norra och östra Finland. I övrigt är den spridd österut genom Ryssland till Sibirien, östgränsen är dock osäker pga av sammanblandning med närstående arter.

Ekologi

Finnstjärnblomman växer i videkärr, fuktiga sötvattenpåverkade strandängar, strandsnår, utmed bäckar etc. Den är troligen relativt skuggtolerant och kan växa både helt öppet och under relativt täta buskage.

Hot

Trots att arten troligen tål en igenväxningsfas så blir den missgynnad när igenväxningen går för långt. Den gynnas säkerligen av den hävd som förekom på norra Bottenvikens stränder förr.

Åtgärder

Först och främst måste de äldre lokalerna för finnstjärnblomman detaljinventeras, därefter bör om möjligt lämpliga åtgärder utformas för att gynna och bevara arten. På den nyfunna lokalen behöver inget göras för tillfället men den behöver övervakas regelbundet av floraväktare.

Övrigt

Finnstjärnblomma är fridlyst. Utländska namn – NO: Finnstjerneblom, DK: Finsk Fladestjerne, FI: Idänluhtatähtimöv.

Naturvård

Fridlysnig: Fridlyst enligt Artskyddsförordningen (SFS 2007:845), enligt paragraf: 8. Bestämmelsen gäller hela landet

Litteratur

Murbeck, S. 1899. Die nordeuropäischen Formen der Gattung *Stellaria*. *Bot. Not.* 52: 193–218.

Raatikainen, M. 1997. Suomentähtimö. I. Ryttylä, T. & Kettunen, T. (red.) *Uhanalaiset Kasvimme*. Helsingfors.

Stenberg, L. 1995. Floristiska observationer i Norrbotten 1994. *Svensk Bot. Tidskr.* 89: 45–50.

Författare

Mora Aronsson 1996. © ArtDatabanken, SLU 2007.